

Vi bygger dåligt i Sverige

MILJÖ När miljöansvarig för kontoret som skulle köpa nya möbler, frågade miljökonsulten vad de skulle göra för att värna miljön fick han svaret att inte göra något, behåll det gamla. Att köpa nytt tär på resurserna.

Liknande kritik har riktats mot nybyggnationer av allehanda miljöhus. Med marknadsföring som talar om energieffektivitet

Anna Joelsson,
Teknisk doktor och
energiingenjör.

får man köparen eller hyresgästen att tro att man gör något bra miljön, när det kanske är precis tvärtom. En som utifrån

sin forskning inom ekoteknik och miljövetenskap riktat saklig kritik mot talet om passiv- och lågenergihusens förträfflighet är Anna Joelsson, Teknisk doktor och energiingenjör.

– Ett 70-talshus med kraftvärmebaserad fjärrvärme är mer energieffektivt, har lägre primärenergianvändning, än ett lågenergihus varmt med el. Och om fjärrvärmens är baserad på biobränsle så ger det fjärrvärmevärmda huset även upphov till lägre CO2-utsläpp.

Men om lågenergihuset också har fjärrvärme så är det förstas ännu bättre!

Så hus- och byggbranschen borde tala mer om primärenergi?

– Ja, absolut. Det är ju den totala energianvändningen som räknas. Om utsläppen sker i huset, vid kraftverket eller vid utvinningen av naturresurser spelar ju ingen roll för miljön och klimatet.

Rent generellt, hur är flerbostadshusen som byggs i Sverige ur miljö- och energisynpunkt?

– Tyvärr alldeles för dåliga med tanke på den teknik och de metoder vi har kunskap om idag. Det börjar bli lite bättre på energiområdet men det är långt kvar innan alla projekt byggs så bra som vi kan. När det gäller andra miljöfrågor, till exempel materialval, så görs det ännu mindre.

Hur bör man då bygga och vilken energikälla ska man använda för uppvärmning av flerbostadshus?

– Man bör förstås bygga hus som har ett lågt energibehov, dvs är välisolerade och täta. Energisystemet bör vara resurseffektivt, som kraftvärmebaserad fjärrvärme eller bergvärme. Flerbostadshus ger ett bra värmeunderlag för fjärrvärme även om energibehovet för varje enskild lägenhet är litet.

Finns det åtgärder regeringen kunde göra för att driva på utvecklingen av miljömässigt byggande?

– Eftersom de svenska byggreglerna har en sådan styrande roll, så borde de uttrycka ännu skarpare krav. Man kan bygga hus med väsentligt lägre energibehov än kraven i Boverkets byggregler, utan att det resulterar i högre livscykelkostnader. Sedan skulle jag gärna se att man diskuterade hur man kan säkerställa att offentliga aktörer blir ett gott föredöme ■

ANDERS NYGREN
red@fastighetshjalpen.com
033-20 59 85

Vad innebär passivhustekniken?

Ett passivhus är en byggnad där man minskat värmeförlusterna så mycket att radiatorer eller golvvärme inte behövs. De minskade värmeförlusterna åstadkoms genom att huset byggs så tätt att ventilationen sker via ventilationssystemet och inte genom otätheter. Genom att använda värmeväxlare till ventilationen utnyttjas värmen i den utgående luften för att värma upp den friska, kalla luften utifrån och därmed återvinna 85% av energin.

i byggbranschen. Det gäller att få elektrikern att förstå att han måste täta hålet han gör för kabeln. Dessutom ser byggbolagen i Sverige till kortsiktiga vinster. Man säljer snabbt sina hus till bostadsrättsföreningar. Problemen uppstår ju oftast inte för rän garantitiden gått ut. Hans Eek berättar dock att det finns ett stort intresse för passivhustekniken när det gäller

miljonprogrammets ombyggnad. Han menar att många lägenheter i Sverige måste renoveras eller byggas om – att inte göra det vore kapitalförstöring – och då ser han passivhustekniken som självklar. – Satsade man på det nu behövde det inte vara någon kris i byggbranschen ■

ANDERS NYGREN

Miljöhus eller fikonspråk?

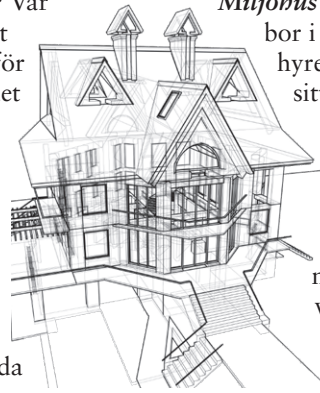
Så sitter man där som konsument lika rådvill som när miljömärkningen översvämmade marknaden. Men nu funderar man inte över vilka bananer och kläder man ska köpa för att dra sitt strå till miljöstacken. Nu handlar det om större beslut – boendet.

Idag tycks arkitekter, byggbolag och kommuner bjuda

över varandra i miljömässigt byggande. Är det inte sedumtak så är det kroppsvärme, är det inte miljömärkt så är det åtminstone hållbart. Men precis som när det begav sig med eko-textilier, svanar och kravmärkta bananer, är det svårt att som konsument veta vad som verkligen betyder något och vad som är tomma ord eller branschspecifikt fikonspråk. Ska jag investera i ett pas-

sivhus, ett lågenergihus, ett miljöhus eller kanske rentav välja lägenhet i en stad med hållbart boende? Var ska jag bo för att göra bäst nytta för miljön och går det att kombinera egoistiska plånboksargument med en släng av altruism?

ArkitektDirekt försöker göra reda i vilka begrepp som kräver att vissa regler och krav uppfylls. **Ekohus** – Ett luddigt begrepp och ett företag. Vissa menar

att ett ekohus ska ha solvärme till varmvattnet och hushållsel genom solceller.

Miljöhus – Helst inget man bor i eftersom sophus där hyresgäster kan sortera sitt avfall brukar benämnas miljöhus. Men begreppet används även ibland missvisande i viss marknadsföring för vanliga hus.

Lågenergihus – Namnet på ett företag som levererar råd och anvisningar för de som vill bygga miljö- och lågenergihus. Även ett allmänt begrepp för hus som förbrukar

mindre energi än vad byggnormen kräver.

Hållbart boende – Ett till intet förpliktigade begrepp som inte alltid bara handlar om miljö utan också involverar begreppet social välfärd.

Passivhus – värms genom att tillvarata värme från människor, elektriska apparater och solljus. Specifika krav föreligger.

Ekologiska hus – Se Ekohus. **Minienergihus** – Minskade behov av tillförd nettoenergi på ett resurseffektivt sätt. Kan var lika resurseffektivt som ett passivhus. Specifika krav föreligger ■

KÄLLA: ARKITEKT DIREKT

Vi kan lågenergi-/passivhus!

RECVENT | RECVENT+

Mer info: www.recvent.se

www.rec-indovent.se

